

Valgklage fra Søren Andersen i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Søren Andersen, København, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 9. juni 2024, hvor i Søren Andersen har klaget over, at der befandt sig en gruppe unge mennesker med minoritetsetnisk baggrund i lobbyen på valgstedet på Rørsangervej i Københavns Kommune.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg er stemmeberettigede på Rørsangervej.

Ved indgangen til stemme området, sad der en masse unge mennesker, og flød i lobbyen - Alle sammen af anden etnisk herkomst. Det var ikke til at se om de tilhørte stedet, eller bare hang ud i lobbyen.

Efter at have sat mit kryds, (desværre kort før lukketid)

Spørger jeg hvorfor de lader en gruppe af unge mennesker hænge ud med mobiltelefoner osv. i lobbyen, inden man skal ind og stemme.

Får afvide at de tilhører stedet, og nok bare holder pause

Gør dem opmærksomme på den særlige natur i Nordvest, hvor folk er bange for at afgive stemmer, grundet moskeerne i området, før har holdt øje med hvem der går ind på stederne.

OG at der er flere af anden etnisk herkomst, som ser ud til at de var vendt om kort før indgangen.

Ros:

Ud over det, var valgstedet flot og nydeligt, det foregik i ro og mag.

- Efter henvendelse til valgtilforordnede i lokalet, blev der også råbt nogle ord, og det virkede til at de ville få styr på det.

Ved ikke hvad retningslinjerne er for valgsteder. Men i etnisk følsomme områder, hvor grupperinger tidligere har ytreret at folk af islam ikke bør stemme. - Der er extra godt styr på forholdene, og der er ikke unge mennesker som hænger i lobbyen.”

Københavns Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 11. juni 2024 oplyst følgende:

”Klage

En borger har i forbindelse med afgivelse af sin stemme på valgstedet 6. Syd – Grøndalsvængets Skole oplevet, at en gruppering af unge mennesker med minoritetsetnisk baggrund opholde sig i lobbyen på valgstedet. Borgeren ved ikke, om de unge er tilforordnede eller blot opholder sig på valgstedet, da han oplever, at de unge blot ”hænger ud”. Ved henvendelse til valgstedet bliver borgeren oplyst om, at de unge er tilforordnede på valgstedet, og at de sandsynligvis er ved at holde pause.

Borgeren oplyser, at han herefter har gjort opmærksom på "den særlige natur i Nordvest, hvor folk er bange for at afgive stemmer, grundet moskeerne i området..." Borgeren oplever, at det efter henvendelse til valgsted, lader til, at der vil komme styr på situationen.

Besvarelse fra Københavns Kommune

Københavns Kommune kan bekræfte, at der var fire tilfornede, der opholdt sig i lobbyen i løbet af valgdagen. Deres opgave var at modtage og guide vælgere til valglokalet, herunder særligt at hjælpe gangbesværede og vælgere med barnevogne til og fra elevatoren til valglokalet.

Valgsekretæren på valgstedet bekræfter, at de tilfornede hen mod afslutningen af valghandlingen opholdt sig i lobbyen, hvor de snakkede sammen og benyttede mobiltelefoner. Dette blev dog ikke påtalt af valgsekretæren, da valgsekretæren vurderede der ikke var travlt.

Valgsekretæren oplyser, at han oplevede de fire tilfornede som søde og ordentlige, men at de måske kunne opleves som en klike, der opholdt sig meget sammen. Valgsekretæren formoder, at de fire kendte hinanden på forhånd. De fire tilfornede bad om morgenen på valgdagen om at være i den samme gruppe på vagtplanen, så de kunne holde pause sammen.

Det kan fremadrettet overvejes, om det vil være mere hensigtsmæssigt, at en gruppe af unge tilfornede fordeles på forskellige grupper i vagtplanen, så de ikke opleves som en klike af vælgerne.

Det bemærkes, at valgsekretæren ikke har modtaget tilkendegivelser fra øvrige tilfornede, valgstyrelsen eller andre, der deltog i organiseringen af valget, om at der skulle have været problemer med de fire tilfornede.

Jf. Indenrigsministeriets vejledning om afholdelse af Europa-Parlamentsvalget må vælgerne ikke udsættes for holdningsmæssig påvirkning på valgstedet, herunder via tilfornedes tændte elektroniske medier. Derfor vil det forud for afholdelsen af næste valg blive indskærpet overfor valgsekretærene i Københavns Kommune, at de tilfornede ikke må benytte deres mobiltelefoner, mens de opholder sig i lokaler, hvor vælgerne også færdes."

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sendt Københavns Kommunes udtalelse i høring ved Søren Andersen den 12. juni 2024. Søren Andersen har ikke besvaret ministeriets høring.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 16, stk. 1, 1. pkt., og § 25, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

"§ 16. Forud for valget vælges valgbestyrelser, valgstyrelser og tilfornede vælgere efter reglerne i kapitel 5 i lov om valg til Folketinget. [...]

[...]

§ 25. Afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil finder sted efter reglerne i § 44 og kapitel 7 i lov om valg til Folketinget med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog stk. 2-4.
Stk. 2-6. [...]"

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 30, stk. 1, i kapitel 5 og § 50 og § 51 i kapitel 7 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024):

”§ 30. Senest når valg er udskrevet, vælger kommunalbestyrelsen et antal tilforordnede vælgere til at bistå ved valget. De tilforordnede vælgere vælges ved forholdstalsvalg under ét blandt de vælgere, der har bopæl i kommunen.

Stk. 2. [...]

[...]

§ 50. Valgstyrerne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrerne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrerne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrernes anvisninger.

§ 51. De personer, der forestår eller yder personlig bistand til afstemningen, må ikke under afstemningen give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De personer, der forestår afstemningen, må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stk. 2. Ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme.”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 9106 af 28. februar 2024 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni 2024 fremgår af pkt. 7.6 bl.a. følgende om valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning:

”7.6. Valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning er ikke tilladt i valglokalerne m.v.

Valgstyrerne skal sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil, se folketingsvalglovens § 50, 3. pkt.

Påbuddet for valgstyrerne om at sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation, gælder efter bestemmelsen også enhver anden form for holdningsmæssig påvirkning. Bestemmelsen er en kodificering af de almindelige valgetlige grundsætninger om neutralitet med hensyn til de ydre omstændigheder ved valghandlingens afvikling. Forbuddet mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgeren indebærer således, at der ikke må uddeles materiale eller hænges valgplakater op eller på anden måde udøves egentlig valgagitation i de nævnte lokaliteter eller de umiddelbare adgangsveje hertil, f.eks. gange, trapper samt efter omstændighederne skolegårde o.lign., se nedenfor.

[...]

Forbuddet gælder enhver form for holdningsmæssig påvirkning af vælgeren, uanset mediet hvorved eller måden hvorpå eller personen hvorfra den holdningsmæssige påvirkning finder sted. Holdningsmæssig påvirkning via kommunens eller valgstyreres eller

tilforordnede vælgers tændte elektroniske medier (tv, computere, mobiltelefoner, smartphones og tablets m.v.) er omfattet af forbuddet.

[...]

Det er endvidere ikke i strid med bestemmelsen at bære skilte med angivelse af navn, stilling, funktion ved valget eller lignende. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse give valgstyrelse, tilforordnede vælgere eller kommunalt ansat personale, der deltager i afviklingen af afstemningen, nærmere anvisninger om, hvorledes det mest hensigtsmæssigt synliggøres over for vælgerne, hvem der kan rettes henvendelse til, hvis der er spørgsmål i forbindelse med valgbehandlingen. Anvisningerne skal gives i overensstemmelse med almindelige grundsætninger om saglighed og lighed i forvaltningen.”

Det følger således af folketingsvalglovens § 30, stk. 1, at de tilforordnede vælgere bistår ved valget og vælges blandt kommunens vælgere. Derudover følger det af folketingsvalglovens § 50, 3. pkt., at valgstyrelsen skal påse, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. Endvidere følger det af folketingsvalglovens § 51, stk. 1, 2. pkt., at de personer, der forestår afstemningen, ikke over for uvedkommende må oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning. Endelig følger det af folketingsvalglovens § 51, stk. 2, at ingen uvedkommende må føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme.

Med hensyn til klagen har Indenrigs- og Sundhedsministeriet noteret sig Københavns Kommunes oplysninger om, at det fremadrettet kan overvejes, om det vil være mere hensigtsmæssigt, at en gruppe af unge tilforordnede vælgere fordeles på forskellige grupper i vagtplanen, så de ikke opleves som en klike af vælgerne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har derudover noteret sig, at Københavns Kommune forud for afholdelsen af næste valg over for valgsekretærerne vil indskærpe, at de tilforordnede vælgere ikke må benytte deres mobiltelefoner, mens de opholder sig i lokaler, hvor vælgerne også færdes.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal desuden bemærke, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis pauser blandt tilforordnede vælgere afholdes på steder, som vælgerne ikke skal passere i forbindelse med stemmeafgivningen, herunder ved indgangen til valgstedet, således at disse pauser ikke kan opfattes som et forstyrrende element for vælgerne.

Københavns Kommunes udtalelse giver herefter ikke Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov